

Dag Daniš: ČAPUTOVÁ POUŽILA LACNÝ TRIK. UKÁŽKOVÝ BLUF ... Ani vláda, ani prezidentka o rizikách a vlastných, slovenských podmienkach dohody priveľmi neuvažujú

- CZ24 News | 25. ledna 2022

SLOVENSKO: Vstup Zuzany Čaputovej do debaty o vojenskej dohode so Spojenými štátmi je ukážkový bluf.

Zásah prezidentky nemá ani právnu hodnotu, ani vojenskú a dokonca ani politickú. Je to len prázdne PR gesto, namierené na krotenie domácej verejnej mienky.

Asi to veľmi nepreženieme, keď povieme, že je to glosa s paraťou Zuzany Čaputovej.

Totíž: jednostranná doložka, ktorú americká strana nepodpisuje, [nie je právne záväzná](#). Právne záväzný - s prednosťou pred slovenskými zákonmi - bude text zmluvy schválený oboma stranami.

Politické hry

Prezidentka sa zrejme chcela zahrať na zásadovú, no v konečnom dôsledku svojimi experimentmi poburuje obe strany sporu. Tých, ktorí dohodu postojacky vítajú. A potom aj tých, ktorí v dohode vidia vlastizradu.

Počín prezidentky nepriamo potvrdzuje, že dohoda je sporná, nedostatočne upravuje otázku amerických jadrových zbraní a naráža na princíp slovenskej suverenity. No „prezidentská doložka“ je zároveň prislabá na to, aby tieto problémové okruhy záväzným spôsobom vyjasnila.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Môžeme predpokladať, že prezidentku k tomuto čudnému triku s jednostranným vyhlásením dotlačili dva dôvody.

Prvý je všeobecný. Alternatívna scéna nevie prezidentke odpustiť, že jej kariéru vo [Via Iuris financovala](#) londýnska Open Society Foundations zo siete Georgea Sorosa. Časť verejnosti v

prezidentke vidí figúrku s predpísanými „atlantickými úlohami“. Zuzana Čaputová sa, pochopiteľne, snaží s týmito predsudkami bojovať.

Druhý dôvod je konkrétny a pragmatický. Prezidentka bola pod tlakom, aby sa s návrhom vojenskej dohody obrátila na Ústavný súd. Podobne ako to urobila pred rokom, keď tu boli pochybnosti o ústavnosti referenda o predčasných voľbách.

Za preskúmanie dohody na Ústavnom súde sa prihovárala nielen opozícia, ale aj Boris Kollár či Richard Sulík.

Prezidentka túto požiadavku – dodajme, že celkom legitímnu – zhodila zo stola. Zrejme nechcela nijaké komplikácie.

Namiesto ústavných nástrojov na vyjasnenie problémov použila čisto komunikačné. Zverejnila svoje výkladové stanovisko.

V čom je problém

Vojenská dohoda so Spojenými štátmi môže byť problémová v dvoch oblastiach.

Jednou a tou hlavnou je obmedzenie právomocí vlády v otázkach skladovania a prepravy amerického vojenského materiálu. Americká strana má získať do výlučnej správy a užívania nielen časti dvoch vojenských letísk. Súbežne s tým má získať právo využívať podľa vlastných potrieb aj vzdušný priestor Slovenska a pozemné komunikácie – na účely prepravy zbraní a vojenského materiálu vrátane bližšie nešpecifikovaného „nebezpečného materiálu“.

Pri skladovaní a preprave amerických zbraní už nebude mať slovenská vláda dostatočné rozhodovacie a kontrolné právomoci. Americká strana má len včas informovať slovenské úrady o svojich zámeroch.

Druhou problémovou oblasťou sú jadrové zbrane. Atlantický trolling sa snaží upokojiť situáciu a opakuje, že ide o nezmyselnú tému, lebo šírenie jadrového arzenálu predsa obmedzujú medzinárodné dohovory.

Tento argument je kompletne celý mimo reality. Dohovory obmedzujú hlavne tzv. tretie strany, nie jadrové veľmoci. Tie svoje jadrové zbrane môžu rozmiestňovať aj mimo svojho územia. Spojené štáty majú v západnej Európe niekoľko skladov s jadrovým arzenálom. A ak ho budú chcieť prepraviť inde, povedzme cez vojenské letiská v ich výlučnej správe, nebude im v tom brániť ani medzinárodný dohovor, ani vojenská dohoda so Slovenskom (aspoň nie jej záväzná časť, ktorú podpíšu a schvália obe strany).

Riešenie

Tieto dva zásadné problémy sa dajú odstrániť len jediným spôsobom: prepracovaním dohody. Alebo záväznými dodatkami, ktoré odsúhlasia obe strany.

Návod, ako by sa dali ošetriť otázky jadrových zbraní, ponúkli Nóri. Priamo v dohode si na viacerých miestach presadili jednoduchú podmienku: dohoda nesmie ísť nad nórske národné pravidlá, ktorými sa riadi prípadný jadrový režim na nórskom území.

Podobnú zásadu by mohla obsahovať aj slovenská vojenská dohoda so Spojenými štátmi. Aby sme v tejto otázke neboli odkázaní len na výkladovú doložku z nástenky prezidentky...

Ďalšou dôležitou podmienkou by mohlo byť právo veta slovenskej vlády pri preprave „nebezpečného materiálu“ (nielen jadrového). Alebo pri rozhodnutiach amerických ozbrojených síl, ktoré by mohli mať vážne následky pre bezpečnostnú a zahraničnú politiku Slovenska.

Príklad sme mohli vidieť nedávno. Nemecko ako členská krajina NATO neposkytlo svoj vzdušný priestor na prepravu britských zbraní určených pre Ukrajinu. Nemci nechcú prispievať k stupňovaniu konfliktu vo východnej Európe. Na obe strany tlačia, aby sa zdržali provokácií.

Do prvej línie konfliktu sa netlačia ani štáty ako Holandsko, Belgicko, Taliansko či Francúzsko. Vlády západoeurópskeho jadra EÚ (NATO) sú zdržanlivé. Vo vlastnom záujme.

Ak by chcelo ísť touto „nemeckou“ cestou v budúcnosti aj Slovensko, mohlo by naraziť na tie články dohody so Spojenými štátmi, ktoré odovzdávajú časť vojenských letísk (a vzdušného priestoru) do výlučného užívania amerických síl. S povinnosťou pre slovenské úrady, aby vyhovel operáčnym nárokom a potrebám Američanov...

Teda: Slovensko by mohlo byť zaťahované aj do takých konfliktov, do ktorých sa krajiny západoeurópskeho klubu EÚ, resp. Aliancie odmietnu zapojiť.

Prípadne by mohlo byť využívané na americké vojenské operácie, ktoré budú v rozpore so slovenskými záujmami. A s bezpečnosťou obyvateľov Slovenska.

Žiaľ, je zjavné, že ani vláda, ani prezidentka o týchto rizikách a o vlastných, slovenských podmienkach dohody priveľmi neuvažujú.

Ponáhľajú sa do rýchleho splnenia úlohy. V pôvodnom znení. A pod stolom šermujú slovenskými doložkami a záložkami, ktorých váha je záporná.

Po podpise dohody Čaputovej papieriky vzlietnu v prievane – a zmiznú zo základne.

AUTOR: Dag Daniš

[ZDROJ](#)